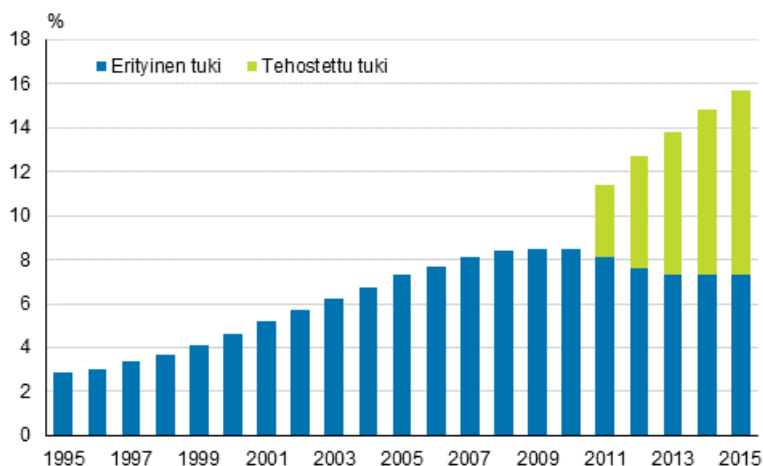

Erityisopetus 2015

Peruskoulun oppilaista 16 prosenttia sai tehostettua tai erityistä tukea

Syksyllä 2015 tehostettua tukea sai 45 900 peruskoulun oppilasta eli 8,4 prosenttia peruskoululaisista. Määrä on kasvanut viisi prosenttiyksikköä vuodesta 2011. Erityistä tukea saaneiden oppilaiden osuus pysyi syksyllä 2015 kahden edellisen vuoden tasolla, 7,3 prosentissa. Erityistä tukea sai 40 000 peruskoulun oppilasta. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen koulutustilastoista.

Tehostettua ja erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista 1995–2015, % 1)

1) Ennen vuotta 2011 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Kaikkiaan 16 prosenttia peruskoulun oppilaista sai tehostettua tai erityistä tukea syksyllä 2015. Tehostetun tuen oppilaista poikia oli 65 prosenttia ja tyttöjä 35 prosenttia. Erityistä tukea saaneista poikia oli 70 ja tyttöjä 30 prosenttia. Syksyllä 2015 oppilaita peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetuksessa oli 546 100, joista poikia 51 prosenttia ja tyttöjä 49 prosenttia.

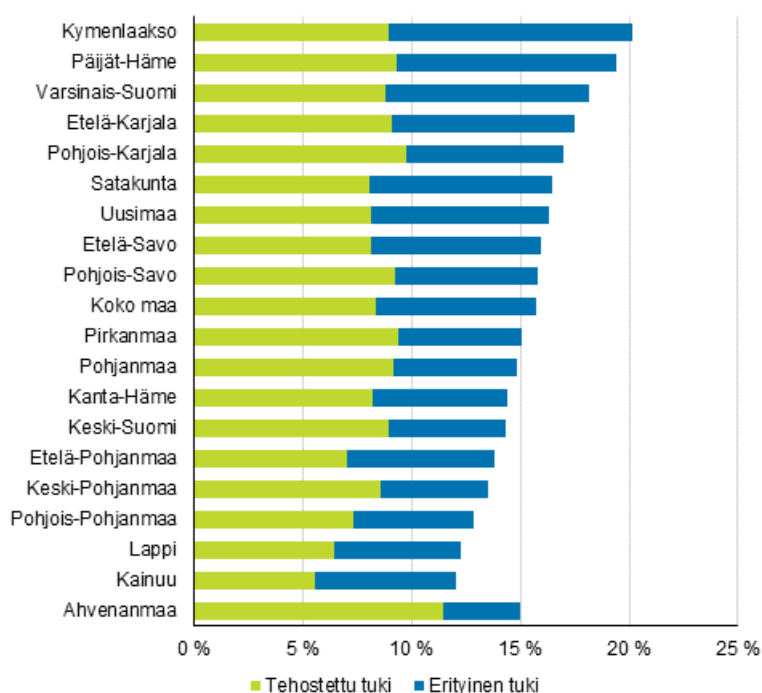
Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja enimmäkseen [tehostetusta ja erityisestä tuesta](#). Yleistä tukea saaneista oppilaista saadaan tietoa tarkastelemalla osa-aikaista erityisopetusta saaneiden määrää.

Erityisopetustilastoon liittyvät [tietokantataulut](#) ja esi- ja peruskouluopetustilaston [tietokantataulut](#) mahdollistavat oppilaiden saaman tuen tarkastelun esimerkiksi alueittain ja opetuksen toteutuspaikan mukaan. Tietoja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta on koottu tämän julkistuksen loppuun sekä [liitetaulukoon 9](#).

Kymenlaaksossa joka viides oppilas sai tehostettua tai erityistä tukea

Tehostettua tai erityistä tukea saavien peruskoululaisten osuus vaihtelee maakuntien välillä. Suurin tehostetun ja erityisen tuen saajien yhteenlaskettu osuus löytyy Kymenlaaksosta, jossa erityistä tukea sai yli 11 prosenttia ja tehostettua tukea 9 prosenttia oppilaista. Pienimmät tuen saajien osuudet olivat Kainuussa ja Lapissa, molemmissa noin 12 prosenttia.

Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus maakunnittain 2015, %

Vuonna 2015 tehostettua tukea järjestettiin edellisvuotista enemmän kaikissa muissa maakunnissa paitsi Ahvenanmaalla. Liki 3 prosenttiyksikön laskusta huolimatta Ahvenanmaalla osuus pysyi suurimpana, 11 prosentissa. Manner-Suomessa tehostettua tukea saaneiden oppilaiden osuus kaikista oppilaista vaihteli eri maakunnissa välillä 6–10 prosenttia. Tehostettua tukea saaneiden oppilaiden osuus oli pienin Kainuussa ja suurin Pohjois-Karjalassa.

Erityistä tukea saaneiden oppilaiden osuus peruskoulun oppilaista vaihteli Manner-Suomen maakunnissa välillä 5–11 prosenttia. Erityistä tukea saaneiden osuus oli pienin Keski-Pohjanmaalla ja suurin Kymenlaaksossa. Ahvenanmaalla erityistä tukea saaneiden osuus oli alle 4 prosenttia.

Kolme neljästä tehostetun tuen oppilaasta sai osa-aikaista erityisopetusta

Tehostettua tukea syksyllä 2015 saaneista oppilaista 75 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 56 prosentilla tukiovetusta ja 39 prosentilla avustaja- ja/tai tulkintemispalveluja. Erityistä tukea saaneista oppilaista 37 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 34 prosentilla tukiovetusta ja 56 prosentilla avustaja- ja/tai tulkintemispalveluja. Erityisen tuen oppilaista 27 prosentilla oli pidennetty oppivelvollisuus.

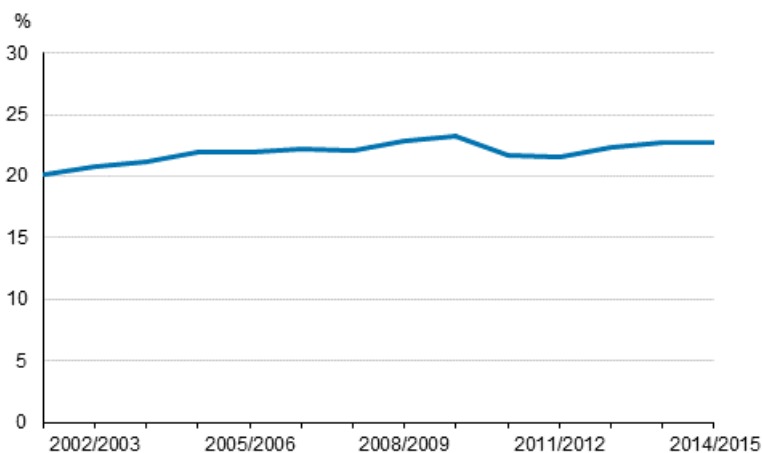
Erityistä tukea saaneista oppilaista 40 prosenttia sai opetuksensa kokonaan erityisryhmässä ja 19 prosenttia kokonaan yleisopetuksen ryhmässä. Loput 41 prosenttia sai osan opetuksestaan yleisopetuksen ryhmässä ja osan erityisryhmässä.

Peruskoulun perus- ja lisäopetuksessa erityistä tukea saaneista oppilaista 49 prosenttia opiskeli kaikissa aineissa yleisopetuksen oppimääriä. Oppilaista 14 prosentilla oli yksilöllistettyjä oppiaineiden oppimääriä yksi, 13 prosentilla kaksi tai kolme ja 19 prosentilla neljä tai enemmän. Toiminta-alueittain erityisen tuen oppilaista opiskeli 5 prosenttia. Opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain, jos oppilaan vaikean vamman tai sairauden vuoksi opetusta ei voida järjestää oppiaineittaisten oppimäärien mukaan.

Osa-aikaisessa erityisopetuksessa olevien osuus ennallaan

Lukuvuonna 2014–2015 osa-aikaista erityisopetusta sai 123 100 oppilasta, mikä oli 23 prosenttia syksyn 2014 peruskoululaisista. Osuus pysyi edellisen lukuvuoden tasolla.

Osa-aikaista erityisopetusta saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista lukuvuosina 2001/2002–2014/2015, %

Syksyllä 2014 osa-aikainen erityisopetus sisältyi 30 400 oppilaan tehostetun tuen ja 15 100 oppilaan erityisen tuen suunnitelmaan. Vähennyslaskun avulla voidaan päätellä, että osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2014–2015 saaneista 123 100 oppilaasta noin 77 600 sai osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena.

Syksyllä 2014 tehostetun tuen oppimissuunnitelma oli 40 500 oppilaalla ja erityisen tuen päätös 39 400 oppilaalla. Osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena, tehostettua tukea ja erityistä tukea saaneita oppilaita oli yhteensä noin 157 500 lukuvuonna 2014–2015, mikä on 29 prosenttia peruskoulujen syksyn 2014 oppilasmäärästä. Osuus on täsmälleen sama kuin syksyllä 2013.

Erityisopetusta saaneiden ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrän kasvu jatkunut

Tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista erityisopetusta saaneiden määrä on kasvanut ainakin vuodesta 2004 lähtien, jolloin tilastointi aloitettiin: vuonna 2004 erityisopetusta sai yhteensä 12 500, vuonna 2009 yhteensä 18 300 ja vuonna 2014 yhteensä 23 600 opiskelijaa. Erityisopetusta saaneiden osuus kaikista tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista oli samoina vuosina 5, 6 ja 8 prosenttia.

Vuonna 2014 nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen) opiskelijoita oli 129 116, joista 16 prosenttia oli erityisopiskelijoita. Miesopiskelijoista 18 prosenttia ja naisopiskelijoista 16 prosenttia oli erityisopiskelijoita. Kaiken kaikkiaan erityisopiskelijoista 58 prosenttia oli miehiä.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoista suurin osa (86 %) opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa. Ammatillisissa erityisoppilaitoksissa opiskeli 12 prosenttia ja muissa ammatillista koulutusta antavissa oppilaitoksissa noin prosentti erityisopiskelijoista.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoista 82 prosenttia opiskeli samassa ryhmässä (integroituina) muiden opiskelijoiden kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2015	6
Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2015	6
Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2015.....	6
Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2015	7
Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2015.....	7
Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2015	7
Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2015.....	8
Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2014–2015.....	8
Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2014..	9
Laatuseloste: Erityisopetus.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2015

Vuosiluokat / sukupuoli	Tehostettua tukea saaneet oppilaat		Erityistä tukea saaneet oppilaat		Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat		Peruskoulun oppilasmäärä
	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	
Esiopetus	188	1,7	939	8,3	1 127	9,9	11 376
Vuosiluokat 1–6	30 956	8,6	23 100	6,4	54 056	15,0	359 461
Vuosiluokat 7–9	14 667	8,4	15 843	9,1	30 510	17,5	174 724
Lisäopetus	47	9,3	125	24,8	172	34,1	504
Yhteensä	45 858	8,4	40 007	7,3	85 865	15,7	546 065
Pojat	29 788	10,6	27 982	10,0	57 770	20,6	279 876
Tytöt	16 070	6,0	12 025	4,5	28 095	10,6	266 189

Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiovetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2015 ¹⁾

Oppilaan tuki sisältäen	Tehostettua tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tukea saaneista oppilaista, %	Erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus erityistä tukea saaneista oppilaista, %	Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tai erityistä tukea saaneista oppilaista, %
Osa-aikaista erityisopetusta	34 350	74,9	14 927	37,3	49 277	57,4
Tukiovetusta	25 663	56,0	13 481	33,7	39 144	45,6
Avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja	17 856	38,9	22 467	56,2	40 323	47,0
Muita kuin edellä mainittuja tukimuotoja	11 679	25,5	11 053	27,6	22 732	26,5

1) Oppilaan saama tehostettu tai erityinen tuki voi sisältää useita tukimuotoja, esimerkiksi sekä osa-aikaista erityisopetusta että avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja.

Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2015

Vuosi	Esiopetus	Vuosiluokat 1–2	Vuosiluokat 3–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
2011	240	3 841	8 454	5 324	97	17 956	3,3	541 931
2012	219	5 708	13 611	7 854	16	27 408	5,1	539 545
2013	193	7 172	17 084	10 538	46	35 033	6,5	540 477
2014	187	7 981	19 592	12 711	35	40 506	7,5	542 932
2015	188	8 718	22 238	14 667	47	45 858	8,4	546 065

Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2015

Oppivelvollisuuden pituus	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Ei pidennettyä oppivelvollisuutta	61	16 472	12 819	45	29 397	73,5
Pidennetty oppivelvollisuus	878	6 628	3 024	80	10 610	26,5
Yhteensä	939	23 100	15 843	125	40 007	100,0

Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2015

Opetuksen toteutuspaikka	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä	219	4 663	2 647	17	7 546	18,9
Opetuksesta 51–99 % yleisopetuksen ryhmässä	58	3 470	4 233	7	7 768	19,4
Opetuksesta 21–50 % yleisopetuksen ryhmässä	14	1 993	1 821	0	3 828	9,6
Opetuksesta 1–20 % yleisopetuksen ryhmässä	55	3 027	1 909	1	4 992	12,5
Opetus kokonaan erityisryhmässä, muu kuin erityiskoulu	435	7 608	3 404	32	11 479	28,7
Opetus kokonaan erityisryhmässä, erityiskoulu	158	2 339	1 829	68	4 394	11,0
Yhteensä	939	23 100	15 843	125	40 007	100,0

Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2015

Oppiaineiden oppimäärät / toiminta-alueittain opiskelu	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Kaikkien aineiden oppimäärät ovat yleisopetuksen oppimääriä	13 374	5 803	28	19 205	49,2
Yhden oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 353	2 917	8	5 278	13,5
Kahden tai kolmen oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 437	2 497	4	4 938	12,6
Vähintään neljän oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	3 612	3 933	48	7 593	19,4
Oppilas opiskelee toiminta-alueittain	1 324	693	37	2 054	5,3
Yhteensä	23 100	15 843	125	39 068	100,0

Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2015¹⁾

Vuosi	Erityis- koulussa	Osuus peruskoulun oppilas- määrästä, %	Muussa perus- koulussa	Osuus peruskoulun oppilas- määrästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilas- määrästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	2,9	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	3,0	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	3,4	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	3,7	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	4,1	591 272
2000	11 770	2,0	15 204	2,6	26 974	4,5	593 451
2001	10 986	1,8	19 846	3,3	30 832	5,2	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	5,7	597 356
2003	10 461	1,8	26 378	4,4	36 839	6,2	597 414
2004	10 043	1,7	29 755	5,0	39 798	6,7	593 148
2005	9 663	1,6	33 115	5,6	42 778	7,3	586 381
2006	8 657	1,5	36 042	6,2	44 699	7,7	578 918
2007	8 169	1,4	37 916	6,6	46 085	8,1	570 689
2008	7 807	1,4	39 450	7,0	47 257	8,4	561 061
2009	7 089	1,3	40 079	7,2	47 168	8,5	553 329
2010	6 716	1,2	39 994	7,3	46 710	8,5	546 423
2011	6 046	1,1	38 035	7,0	44 081	8,1	541 931
2012	5 413	1,0	35 603	6,6	41 016	7,6	539 545
2013	5 349	1,0	34 285	6,3	39 634	7,3	540 477
2014	5 070	0,9	34 350	6,3	39 420	7,3	542 932
2015	4 607	0,8	35 400	6,5	40 007	7,3	546 065

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2014–2015

Lukuvuosi	Pojat		Tytöt		Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilas- määrästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä syyslukukaudella
	Yhteensä	Osuus peruskoulun poikien määrästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun tyttöjen määrästä, %			
2001–2002	77 422	25,4	42 125	14,5	119 547	20,1	595 727
2002–2003	78 572	25,7	45 565	15,6	124 137	20,8	597 356
2003–2004	79 356	26,0	47 034	16,1	126 390	21,2	597 414
2004–2005	80 541	26,5	49 407	17,1	129 948	21,9	593 148
2005–2006	78 600	26,2	49 691	17,3	128 291	21,9	586 381
2006–2007	78 388	26,5	50 253	17,8	128 641	22,2	578 918
2007–2008	76 583	26,2	49 705	17,9	126 288	22,1	570 689
2008–2009	77 160	26,9	50 729	18,5	127 889	22,8	561 061
2009–2010	77 485	27,3	51 172	19,0	128 657	23,3	553 329
2010–2011	70 458	25,1	47 969	18,0	118 427	21,7	546 423
2011–2012	68 524	24,7	47 743	18,1	116 267	21,5	541 931
2012–2013	70 713	25,6	49 488	18,8	120 201	22,3	539 545
2013–2014	72 404	26,1	50 487	19,2	122 891	22,7	540 477
2014–2015	72 612	26,1	50 474	19,1	123 086	22,7	542 932

Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2014

Vuosi	Ammatillisessa erityisoppilaitoksessa	Muussa ammatillisista koulutusta antavassa oppilaitoksessa		Yhteensä ¹⁾	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä, %	Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä
		Erityisopetusryhmässä	Yleisopetuksen ryhmässä ²⁾			
2004	2 493	1 557	8 401	12 451	5,4	230 823
2005	2 464	1 863	9 618	13 945	5,7	243 398
2006	2 461	1 693	10 762	14 916	5,8	256 872
2007	2 461	1 718	11 279	15 458	5,8	266 479
2008	2 397	1 605	12 460	16 462	6,0	275 498
2009	2 536	1 659	14 066	18 261	6,5	281 572
2010	2 497	1 872	14 944	19 313	6,9	279 863
2011	2 579	1 805	15 679	20 063	7,2	279 266
2012	2 678	1 720	16 778	21 176	7,7	276 471
2013	2 873	1 487	17 414	21 774	7,9	277 184
2014	2 776	1 258	19 612	23 646	8,4	280 826

1) Vuonna 2014 erityisopiskelijoista 21 944 opiskeli oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa, 1 351 näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja 351 oppisopimuskoulutuksessa.

2) Sisältää yleisopetuksen ryhmässä järjestetyn oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen, muualla kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa järjestetyn näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sekä kaiken oppisopimuskoulutuksen.

Laatuseloste: Erityisopetus

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja peruskoulun tehostetusta tuesta, erityisestä tuesta ja osa-aikaisesta erityisopetuksesta sekä ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta. Tietoa on kerätty myös lukiokoulutuksen opiskelijoista, joilla on terveydentilaan liittyviä erityisiä opetusjärjestelyjä. Heidän vähäisen määränsä vuoksi heistä ei ole juurikaan raportoitu tilastoissa.

Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa sekä kansainvälisissä koulutustilastoissa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea. Ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Aiempien vuosien (2010 asti) erityisopetukseen otetut ja siirretyt peruskoulun oppilaat on rinnastettu tässä tilastossa erityisen tuen oppilaisiin.

Tehostettu tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja (esimerkiksi tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, avustaja- tai tulkintapalveluja). Oppilaalle järjestettävä tuki kirjataan oppimissuunnitelmaan, joka laaditaan pedagogiseen arvioon perustuen yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Erityinen tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty kirjallinen erityisen tuen antamista koskeva päätös. Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joille kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden toteuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja se muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tuesta. Ennen erityisen tuen päätöstä kuullaan oppilasta ja hänen huoltajansa sekä tehdään pedagoginen selvitys, johon sisältyy arvio erityisen tuen tarpeesta. Päätös tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Osa-aikaisella erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota oppilas voi saada muun opetuksen ohessa, jos hänellä on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään. Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta myös tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on laadittu ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja -asteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilastossa erityisopetuksen perusteet on luokiteltu opetushallinnon kanssa sovitulla tavalla.

Peruskoulun erityisopetustilasto on laadittu opetuksen järjestäjien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto ja tiedot lukiokoulutuksen erityisistä opetusjärjestelyistä perustuvat oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin tietoihin.

Tilastolain (23.4.2004/280 muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolotilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Peruskoulun erityisopetustilasto perustuu kouluittaisiin tietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt verkkolomakkeella "Oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat" opetuksen järjestäjiltä peruskouluissa järjestetystä opetuksesta. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilaston tiedot ja lukiokoulutuksen

erityisten opetusjärjestelyjen tiedot ovat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta sähköisesti keräämiä henkilö pohjaisia tietoja. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin. Tiedonantajien ilmoittamien tietojen puutteet ja virheet vaikuttavat tilaston laatuun kuitenkin heikentävästi.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Aineisto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot peruskoulun tehostettua ja erityistä tukea saaneista oppilaista ilmestyvät noin yhdeksän kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Ensimmäiset tiedot niistä julkaistaan kuitenkin "Esi- ja peruskouluopetus" -tilaston yhteydessä jo noin kahden kuukauden kuluessa. Peruskoulun osa-aikaista erityisopetusta ja ammatillisen koulutuksen erityisopetusta käsittelevät tiedot valmistuvat noin vuoden kuluttua viiteajankohdasta.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja [tilaston kotisivuilla](#) ja [maksuttomassa Statfin-tietopalvelussa](#). Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan koulutustilastot-vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy tilaston kotisivulta. Tilastoissa käytetyt [luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilta](#) sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tehnyt useita koulutussektoreita kattavia erityisopetustilastoja lukuvuosilta 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984 ja 1987-1988. Nämä tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä myöhempien vuosien kanssa.

Vuodesta 1995 alkaen Tilastokeskus on kerännyt rahoitusnäkökulmasta erityisopetustietoja peruskoulujen erityisopetukseen otetuista ja siirretyistä ja vuodesta 2011 alkaen erityistä tukea saaneista oppilaista. Nämä tiedot ovat vertailukelpoisia mutta erityisopetuksen tilastoinnin näkökulmasta suppeita. Ne eivät sisällä tietoa esim. osa-aikaisesta erityisopetuksesta.

Vuonna 1998 ja vuodesta 2001 lähtien vuosittain Tilastokeskus on laatinut yksityiskohtaisemman erityisopetustilaston, jossa ovat mukana sekä peruskoulun erityisopetukseen otetut ja siirretyt (vuoteen 2010 asti) ja erityistä tukea saaneet oppilaat (vuodesta 2011 alkaen) että osa-aikainen erityisopetus. Tilastoinnissa tapahtuneiden muutosten vuoksi vuosien 1998 ja 2001 ja lukuvuoden 2001-2002 osa-aikaisen erityisopetuksen tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Sen sijaan lukuvuoden 2001-2002 tietoja ja sitä tuoreempia tietoja voidaan vertailla keskenään.

Tietoja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta on kerätty lukuvuoden 1987-1988 jälkeen vuodesta 1999 lähtien. Vuosien 1999-2003 tiedot ovat pääsääntöisesti vertailukelpoisia keskenään. Vuonna 2004 ammatillisen koulutuksen tilastoinnin perusjoukko muuttui niin, ettei vuoden 2004 tietoja voi suoraan verrata aiempien vuosien tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Erityisopetustilasto on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Heli Hiltunen 029 551 3314
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-1595 (pdf)